

Az uniós adatvédelmi reform és a nagy adathalmazok

Tájékoztató | 2016. január

HU

Věra Jourová
a jogérvényesülésért, a
fogyasztópolitikáért és a nemek közötti
esélyegyenlőségért felelős biztos

A Jogérvényesülési
és Fogyasztópolitikai
Főigazgatóság

A NAGY ADATHALMAZOK NAGY LEHETŐSÉGET JELENTENEK AZ UNIÓS VÁLLALKOZÁSOK

SZÁMÁRA

Becslések szerint az európai polgárok személyes adatainak értéke 2020-ra potenciálisan majdnem évi 1 billió euróra növekedhet. A magas szintű európai adatvédelmi szabványok megerősítése ezért üzleti lehetőséget jelent – és nem pedig az innováció akadályozását. Mivel a fogyasztók számára egyre

fontosabb a magánélet védelme, a bizalom elvesztése a lehetőségek és bevételek elvesztését vonja maga után. A közelmúltban történt nagy horderejű adatincidensek arra készítették a fogyasztókat, hogy elpártoljanak a személyes adatokat nem megfelelően védő szolgáltatóktól. A magánéletet tiszteletben tartó szolgáltatásokat nyújtó európai vállalkozások vonzóbbak lehetnek a fogyasztók számára és ezáltal versenyképesebbek. Az EU rendelkezik a legmagasabb szintű adatvédelmi szabványokkal a világon. Ez bizalmat kelt.

Vélemények az adatvédelemről

- » Az európaiak 81 %-a úgy érzi, hogy nem rendelkezik teljes mértékben személyes adatai felett az interneten – Eurobarometer, 2015.
- » Az európaiak döntő többsége (69 %) szeretné kifejezett jóváhagyás adni, mielőtt személyes adatait begyűjtik és feldolgozzák – Eurobarometer, 2015.
- » Az európaiak csupán 24 %-a bízik meg az olyan online vállalkozásokban, mint például a keresőmotorok, közösségi oldalak és e-mail szolgáltatások.

Mit jelent a nagy adathalmaz?

A nagy adathalmazok (Big Data) kifejezés nagy mennyiségű, különböző típusú adatokat jelöl, amelyeket különböző típusú forrásokból állítottak elő, ezek lehetnek emberek, gépek vagy érzékelők. Ilyen adatok közé tartoznak például az éghajlati adatok, a műholdképek, a digitális fényképek és videók, átállási mentések vagy a GPS-jelek is. A nagy adathalmazok személyes adatokat is tartalmazhatnak: például egy adott személyre vonatkozó bármilyen információ, ez lehet név, fénykép, e-mail cím, banki adatok, közösségi oldalakon tett bejegyzések, orvosi információk vagy egy számítógép IP-címe.

Európában jobb”

- » nagy adathalmazok piaca hasonlít a felhő szolgáltatási piachoz – mind a kettő új, dinamikus fejlődik, nagyrészt kialakulóban van, és nagy növekedési potenciállal rendelkezik. A bizalomnak kulcsszerepe van abban, hogy ezek a piacok szárnyra kapjanak Európában. A fogyasztóknak meg kell bízniuk a vállalatokban ahhoz, hogy igénybe vegyék az általuk nyújtott szolgáltatásokat. A magánélet védelmét biztosító vállalkozások ebben a vonatkozásban versenyelőnyben vannak, és a magánéletet védelmező európai környezet ösztönzőleg hat abban, hogy az innovatív vállalkozások az EU-ban telephelyet létesítsenek.
- » Az Apple 1.7 milliárd eurót ruház be új európai adatközpontokba.
- » A Salesforce.com számításháló-szolgáltatókiterjesztette beruházásait Európában: új adatközpontokat nyitott az Egyesült Királyságban (2014) és Németországban (2015). A cég egy újabb adatközpont nyitását tervezi Franciaországban. A Salesforce.com vezetése szerint az új adatközponttal a cég Európa mellett teszi le a voksát, ez abban is tükröződik, hogy a Salesforce számára Európa a 2013-as pénzügyi évben a leggyorsabban növekvő régió.
- » Az IBM új felhő alapú adatközpontokat nyitott az Egyesült Királyságban, Németországban, Franciaországban és Olaszországban a magánélet védelmét biztosító szolgáltatások nyújtására.
- » A Zettabox.com egy igazi európai felhőalapú tárhelyszolgáltatási megoldás. Jelszava: „Európában jobb”. A Zettabox úgy döntött, hogy műveleteinek egészét Európában összpontosítja annak érdekében, hogy magas minőségű felhőszolgáltatást nyújtson a személyes adatok lehető legmagasabb szintű védelme mellett.

AZ UNIÓS ADATVÉDELMI REFORM: A NAGY ADATHALMAZOKKAL KAPCSOLATOS SZOLGÁLTATÁSOKAT ELŐSEGÍTŐ TÉNYEZŐ EURÓPÁBAN

Az adatvédelmi reformcsomag egységes, erős és átfogó adatvédelmi szabályokat határoz meg az Európai Unió részére. Élénkíteni fogja az innovációt a fenntartható adatszolgáltatások területén a jogbiztonság javításával és a digitális piacba vetett bizalom növelésével. Ily módon előnyös kölcsönhatásokat teremt az alapvető jog védelme, a fogyasztói bizalom és a gazdasági növekedés között:

Nagyobb bizalom –számos piaci felmérés és tanulmány mutatja, hogy a nagy adathalmazok felhasználásával új szolgáltatásokat és termékeket kifejlesztő szolgáltatók sikere a fogyasztói bizalom felépítésének és fenntartásának képességéhez kapcsolódik.

> **HOGYAN:** Erősebb jogok a polgárok számára (a személyes adatokhoz való hozzáférés és azok helyesbítésének joga, kifejezett jog a személyes adatok tárolásának megszüntetéséhez, az adatfeldolgozás kifogásolásának joga, valamint a tájékoztatáshoz való jog az adatbiztonság megsértése esetén.)

Könnyebb piacra jutás az induló vállalkozások számára –az adatok hordozhatóságának új joga lehetővé teszi a polgárok számára, hogy megkapják a szolgáltatótól a róluk nyilvántartott személyes adatokat és átvigyék azokat egy másikhoz.

> **HOGYAN:** Az induló vállalkozások és a kisebb cégek számára lehetővé válik, hogy bejussanak a nagy digitális szolgáltatók által uralt piacra és még több ügyfelet szerezzenek a magánélet védelmét biztosító szolgáltatásokkal. Ez az európai gazdaságot még versenyképesebbé teszi.

Az átláthatóság fokozása – Az egyéneket jobban kell tájékoztatni az adatvédelmi politikákról és arról, hogy mi történik adataikkal, amikor azokat online szolgáltatások részére dolgozzák fel.

> **HOGYAN:** A szervezeteknek közzé kell majd tenniük átlátható és könnyen hozzáférhető adatvédelmi politikáikat. A weboldalakon elhelyezett egyszerű ikonok magyarázhatnak el, hogy a személyes adatokat ki és kinek a felelőssége mellett dolgozza fel.

Azonos játékszabályok érvényesülnek – a 28 nemzeti szabályozást egy egyszerű és egyértelmű jogi keret váltja fel, valamint az irányítást és érvényesítést szolgáló egyablakos ügyintézés.

> **HOGYAN:** Az egész kontinensre vonatkozó egyetlen jogszabály csökkenti a bürokráciát és a költségeket, létrehozza az ahhoz szükséges feltételeket, hogy az uniós vállalkozások, különösen a kisebb játékosok, például az induló vállalkozások kihasználhassák a nagy adathalmazok jelentette lehetőségeket a digitális tartalmak egységes piacán. A vállalkozásoknak 28 helyett egyetlen felügyeleti hatósággal kell kapcsolatot tartaniuk, ez egyszerűbbé és olcsóbbá teszi az adatfeldolgozást.

„Beépített adatvédelem” – A reform segíti a nagy adathalmazok kezelőit azzal, hogy előírja számukra, ruházzanak be jó adatvédelmi gyakorlatokba, tegyék azokat üzleti tervük szerves részévé.

> **HOGYAN:** Az új, „beépített adatvédelem” elv arra ösztönzi a nagy adathalmazok elemzőit, hogy olyan technikákat használjanak, mint az anonimizálás, álnevesítés, titkosítás, és anonim kommunikációt biztosító protokollok. A Bizottság együtt fog működni a tagállamokkal és mindenekelőtt a felügyeleti hatóságokkal, valamint érdekelt felekkel annak biztosítására, hogy a vállalkozások megfelelő iránymutatást kapjanak ezekről a technikákról.

Az induló vállalkozások és más kisebb játékosok életének megkönnyítése: kivételek a szabályok alól

- » Nem kell adatvédelmi felelős: A vállalkozásoknak nem kell kinevezniük ilyen felelőst, kivéve ha a fő üzleti tevékenységük az adatfeldolgozás.
- » Megszűnnek az értesítések: a felügyeleti hatóság értesítése bürokratikus teher, amely a vállalkozásoknak évente 130 millió euróba kerül. A reform ezt teljesen megszünteti.
- » Megszűnnek a felesleges adathozzáférési kérelmek:
- » a vállalkozások díjat számíthatnak fel a személyes adatokhoz való hozzáférés megadásáért, amennyiben ezek a kérelmek túlzó jellegűvé válnak.
- » Nincs hatásvizsgálat: a kisebb játékosoknak nem kell adatvédelmi hatásvizsgálatot végezniük, kivéve ha magas kockázatok állnak fenn az állampolgárokra nézve.

AZONOS SZABÁLYOK AZ UNIÓS ÉS UNIÓN KÍVÜLI VÁLLALKOZÁSOK SZÁMÁRA

Az uniós adatvédelmi szabályok nem csak az európai vállalkozásokra, hanem az uniós polgároknak termékeket és szolgáltatásokat kínáló, vagy magatartásukat figyelemmel kísérő külföldi cégekre is vonatkoznak. Más szavakkal ugyanazok a szabályok vonatkoznak az EU-ban működő valamennyi vállalkozásra, azok származási helyétől függetlenül.

Ez egyenlő versenyfeltételeket jelent az európai és Európán kívüli vállalkozások között. A világ más régióiból származó induló vállalkozásoknak ugyanazon szabályok szerint kell működniük, mint az európai induló vállalkozásoknak. Ez a globalizált világban zajló tisztességes verseny lényege.

MILYEN ELŐNYÖKKEL JÁRNAK A NAGY ADATHALMAZOK?

A nagy adathalmazok legfőbb előnye, hogy különböző források és adathalmazok közötti mintázatokat tár fel, amelyek révén értékes ismeretekre lehet szert tenni. Gondoljunk például az egészségügyre, élelmiszerbiztonságra, intelligens közlekedési rendszerekre, energiahatékonyságra és várostervezésre.

Ezek végső soron magasabb termelékenységet és jobb szolgáltatásokat tesznek lehetővé, amelyek a gazdasági növekedés forrását jelentik. A nagy adathalmazok használatával a 100 legnagyobb uniós gyártó 425 milliárd EUR megtakarítást érhet el, továbbá 2020-ra a nagy adathalmazok elemzése az uniós gazdasági növekedésen további 1,9 %-ot lendíthetne, ami a GDP 206 milliárd EUR-val történő növekedését jelenti.

A NAGY ADATHALMAZOK ÉS A MAGÁNÉLET VÉDELMEKÉNEK KÉRDÉSEI

A személyes adatok védelmének biztosítása egyre nagyobb kihívás lesz, mivel az információk sokszorozódnak és a világban egyre szélesebb körben kerülnek megosztásra. Az egyének egészségére, földrajzi elhelyezkedésére, elektromos áram használatára, online tevékenységére stb. vonatkozó adatok nyilvánosságra kerülhetnek, ami aggályokat vet fel a profilalkotás, diszkrimináció, kirekesztés és a ráhatás lehetőségének elvesztése tekintetében.

A nagy adathalmazok elemzése nem mindig tartalmaz személyes adatokat. Amikor azonban tartalmaz, az elemzés során teljesülniük kell a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályoknak és elveknek: az Európai Unió Alapjogi Chartája kimondja, hogy mindenkinek joga van a személyes adatok védelméhez az élet minden területén: otthon, a munkában, vásárlás közben, orvosi kezelés során, a rendőrségen vagy az interneten. A nagy adathalmazok sem jelentenek ez alól kivételt.

Az innováció ösztönzése: vezető nélküli autók

Az Európai Uniónak meg kell könnyítenie azt, hogy a nagyszerű ötletek termékekben és szolgáltatásokban fejeződjek ki, ami növekedést és munkahelyteremtést jelent a gazdaságunk számára. Ezt példázzák a vezető nélküli autók. A vezető nélküli autók technológiája az autókra vonatkozó adatok – köztük személyes adatok – fokozottabb cseréjét jelenti. Az adatvédelmi szabályok szorosan követik az európai személygépkocsi-gyártók innovatív és haladó megoldásait. Például ütközés esetére az autót e-segélyhívó rendszerrel szerelték fel, amely automatikusan hívja a legközelebbi sürgősségi betegellátó központot. Ez kiváló példája az uniós adatvédelmi jogszabállyal összhangban lévő, megvalósítható és hatékony megoldásoknak. Az új szabályoknak köszönhetően az e-segélyhívás működése az adatvédelem szempontjából könnyebb, egyszerűbb és hatásosabb lesz.

Kérdése van?

http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_en.htm Vegye fel a kapcsolatot a „Europe Direct” információs szolgálattal:
00 800 67 89 10 11
<http://europa.eu/europedirect/>

© Európai Unió, 2016

A sokszorosítás a forrás megjelölésével megengedett.

Print ISBN 978-92-79-60448-5 doi:10.2838/84866 DS-02-16-739-HU-D
PDF ISBN 978-92-79-60454-6 doi:10.2838/847506 DS-02-16-739-HU-N